

โครงการวิจัยเด่น กรมการแพทย์
จากการประชุมวิชาการกรมการแพทย์ ประจำปี 2550

โครงการศึกษาหาความชุกของภาวะโลหิตจางเนื่องจากการขาดวิตามินบี₁₂, โฟเลตและ
เหล็กในผู้ป่วยสารเสพติดที่เข้ารับการบำบัดรักษาในสถาบันธัญญารักษ์
Prevalence of Vitamin B₁₂, Folate and Iron deficiency anemia among
drug addicts in Thanyarak Institute

รสสุคนธ์ ธนธีระบรรจง
รุ่งลาวัลย์ พันธุ์สวัสดิ์
นงรักษ์ คีรี
ดาวิรินทร์ พัทธกลับ
ประไพ แจ็งดี

งานห้องสมุดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

โครงการศึกษาหาความชุกของภาวะโลหิตจางเนื่องจากการขาดวิตามินบี₁₂, โฟเลตและเหล็ก
ในผู้ป่วยสารเสพติดที่เข้ารับการรักษาในสถาบันธัญญารักษ์

Prevalence of Vitamin B₁₂, Folate and Iron deficiency anemia
among drug addicts In Thanyarak Institute

รสสุคนธ์ ธนธีระบรรจง*
รุ่งลาวัลย์ พันธุ์สวัสดิ์**
นงรักษ์ ทวีริ้**
คารินทร์ พัฒกัลป์**
ประไพ แจ็งดี***

บทคัดย่อ

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะโลหิตจางที่สัมพันธ์กับระดับวิตามินบีสิบสอง โฟเลตและเหล็ก ในผู้ป่วยสารเสพติดที่เข้ารับการรักษาในสถาบันธัญญารักษ์ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 195 ราย โดยแบ่งเป็นกลุ่มแอมเฟตามีนจำนวน 66 ราย กลุ่มสุราจำนวน 77 ราย กลุ่มสารระเหยจำนวน 8 ราย และกลุ่มคนปกติจำนวน 44 ราย ค่าความเข้มข้นของเม็ดเลือดแดง (Haemoglobin), ปริมาตรเม็ดเลือดแดงอัดแน่น (Haematocrit), MCV, MCH, RBC count และระดับวิตามินบีสิบสองในซีรัมของกลุ่มผู้ป่วยสารเสพติด มีค่าต่ำกว่าในกลุ่มคนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ค่า MCHC, และ WBC count ในกลุ่มผู้ป่วยสารเสพติดพบว่ามีค่าสูงกว่าในกลุ่มคนปกติ ($p < 0.05$) อย่างไรก็ตามระดับเฟอร์ริตินในซีรัมและระดับโฟเลตในเม็ดเลือดแดงพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทั้งสองกลุ่ม เมื่อศึกษาในแต่ละกลุ่มของผู้ป่วยสารเสพติด ในผู้ป่วยกลุ่มสุรามีค่า MCV, RBC count และระดับวิตามินบีสิบสองในซีรัมมีค่าต่ำกว่ากลุ่มคนปกติ แต่ค่า MCH, MCHC, WBC count ,ระดับเฟอร์ริตินในซีรัมและระดับโฟเลตในเม็ดเลือดแดง กลับมี

* นักเทคนิคการแพทย์ 5

** เจ้าหน้าที่งานวิทยาศาสตร์การแพทย์ 6

*** เจ้าหน้าที่งานวิทยาศาสตร์การแพทย์ 2

ค่าสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเทียบกับกลุ่มคนปกติ ($p < 0.05$) ในผู้ป่วยกลุ่มแอมเฟตามีนมีค่า MCV, MCH, ระดับเฟอร์ริตินและวิตามินบีสิบสองในซีรัมต่ำ ในขณะที่ค่า MCHC, WBC count, RBC count และระดับโฟเลตในเม็ดเลือดแดง มีค่าสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มคนปกติ ($p < 0.05$)

สำหรับในผู้ป่วยสารระเหย ค่า MCV, MCH, RBC count, ระดับเฟอร์ริตินในซีรัม, ระดับวิตามินบีสิบสองในซีรัมและระดับโฟเลตในเม็ดเลือดแดงมีค่าต่ำ แต่ค่า MCHC และ WBC count มีค่าสูงกว่ากลุ่มคนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ในผู้ป่วยสารเสพติดกลุ่มแอมเฟตามีน, กลุ่มสุราและกลุ่มสารระเหย ระดับเฟอร์ริตินในซีรัม มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกันกับค่า MCV, MCH, MCHC และระดับวิตามินบีสิบสองในซีรัม ($p < 0.01$) ในขณะที่ระดับโฟเลตในเม็ดเลือดแดงมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับค่าปริมาตรเม็ดเลือดแดงอัดแน่น (Haematocrit) ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้ป่วยสารเสพติดที่มีภาวะโลหิตจางอาจเนื่องมาจากการขาดวิตามินบีสิบสอง